

kubbe kandillerine dâire-i halkârî
zû-i kâşâne-i tâata zerendûde-tuvân
oldı her câmi-i zibemde birer hirmen-i nûr
silme mikyâl-i kanâdil zücâc-ı rahşân
kalb-i mü'min gibi mescid mütesellî mâmûr
dil-i fâsik gibi meyhâne harâb ü virân
donanıp al akıdeyle şeker tablaları
itdi her gûşe-i Stanbûl'ı sûk-i mercân
can virür râhat-ı hulkuma esir helva
gelse efsürdegî-i savmile hulkumuna
elde işkembe fener arkada zenbil-i sahur
gece faslında şikemhârelerindir seyrân
vakt-i imsâkteki micmere-i amberden
hoşdur âlûfteye iftardâ bir lüle duhan
kadeh-i ritl-giran mertebesi keyf virür
kahve-âşâma ağır kahve ile bir fincan
her makam üstüne iftarda tercih olunur
nâme-i nerm ile âheng-i dugâh-ı dendân

.....
her menâr oldı birer şâtır-ı zerrine kemeş
sadr-ı âlînin ola tâ ki rikâbında revân

B üyük islâm şâiri Mehmed Âkif de
ramazan münâsebetiyle münferit
parçalar kaleme almıştır ki, bu parçalar
devri için birer edebî ve tarihî vesika ol-
maktan ziyâde her devir içinde kıymet
ifâde edebilecek bir fikir örgüsü içinde şe-
killenmiş bulunmaktadır:

RAMAZAN

Yâ Rab şu muazzam ramazan hürmetine
Kaldır aradan vahdete hâil ne ise;
Yâ Rab, şu asırlarca süren tefrikadan
Artık ezilip düşmesin ümmet ye'se
Mâdâm ki verdin bize bir rûh-ı nevîn
Yâ Rab, daha bir nefha-i te'yîd insan.

26 Ağustos 1326/1912

AZGINLAR

Ramazan geldi zamânında bu yıl hamdol-
sun

O biraz belki azaltır çekilen âlâmı!
Hastalık, zelzele, yangın, karışıklık, küt-
lük,

Daha binlerce felâket eziyor islâmı!

«Halk çok azdı da ondan bu belâlar» de-
niyor

Azmıyan yok mu, bütün ehl-i siyâm az-
gın mı?

Kimse yâ Rab, süfehâ onları ihmâl etme!
Yoksa bir millet-i mâsûmeyi pââmâl etme!

18 Ağustos 1327/1913

Bekri Mustafa'nın imamlığı

Dr. Cahid ÖNEY

G ündüzün yâr-i güzün oldu medâr;
Ve fakirhânedede ettik iftar...

Dediler: (Bitti terâvih namazı,
İsteriz, bir masal anlat) huzzar..
Etti vaktâki misâfir ısrar,
Başladım kıssaya ol dem nâçar:

Bir vakitler bütün İstanbullu,
Şöyle bir illete olmuş dîçar:
Hak, adâlet sözü kalmış lâfta,
Yok imiş hiç ne fazilet, ne de ar!
Şehrin erkekleri dalmış keyfe;
Mey, kadın, hiyle, haram.. leyl-ü nehar!
Kalmamış kıymeti artık kadının,
Düşerek fâhişe olmuş.. murdar!
Ya çocuk?.. Hepsî birer yüz karası..
Baba meghûl, ana mâlûm: mantar!
Yağlı bir balcığa batmış me'mûr,
Ne çıkar zimmete geçmiş âşar?
Sana lâzımsa eğer ilmühaber;
Akçe ver.. mührünü bassın muhtar!
Yürütürmüş işi altınla kadı..
Para yer, baskı yapar tahsildar!
Harcamış keyfine beyt-ül mâli,
Kârı hep zevk-u sefâ defterdar!

(Meye düşkün!) diye meşhur Bekri,
Ol zamanlarda yaşarmış der-kâr!
Var suâl eyle: (Ne var meyde?) diye,
Ona sorsan, dağıtırmış efkâr!
Düşmemiş bir şeye meyden başka..
(Fuhsa sâlik demesinler zinhar!)
Toplamış Mustafa üç-beş genci,
Hükmedip nefsine, olmuş pişdar!
O kadar nefsine hükmetmiş ki,
Bir defâ câmie girmiş huşyar!

(Devamı arka sahifede)

O dahî âlemi tenkid etmiş,
Sızmadan kaldığı demler bîdar!

Böyle bir hâle gelen İslâma,
(Beter olsun!) diye sövmüş küffar!
Yalvarıp, ağlamış üç-beş mü'min:
(Bir akıl ver bize Yâ Rab; kurtar!)
İhtiyarlarla kırlarlar namazı..
Güç imiş kazması mevtâyâ mezar!
Kalmamış hiç ne müezzin, ne imam;
Süfehânın sözü olmuş: (Ne zarar?)

İhtiyarlar çıkarak Hünkâra,
(Bir imam bul!) diye etmiş ısrar..
En nihâyet, bir imam bulmak için,
Vermiş ihvâna emirler Hünkâr.
Aramış çokca ehîbbâ-yı kiram;
Hiç imam bulmanın imkânı mı var?..
Acze düşmüş vüzerâdan birisi,
Keşfedip, Bekri'ye etmiş işmar!
Çıkmış inhâsı Süleymâniye'ye,
Bekricik kulmuş imâmette karar!

Bir defâ Bekri verirken telkûn,
Bir adam, sormuş edip atf-ı nazar:
(Ben de bilsem.. ne dedin mevtâyâ?..
Hoca, anlat, ne olur, etme azar!)
Bekricik gerçeği ketmeylemeyip,
Derakab şöylece etmiş ikrar:
(Söyledim: Sorsa melek dünyâyı,
Anlatırsın; sana düşmez inkâr..
— Başımam Bekri Süleymâniye'de!
De ve sus: Gayrıyı elbet anlar!)

Dinleyip cân-ü gönülden masah;
Ehl-i dil eyledi takdîr izhâr!
Bu çeşit kissaların hisseleri,
Sana gelmez mi biraz mânîdâr?..

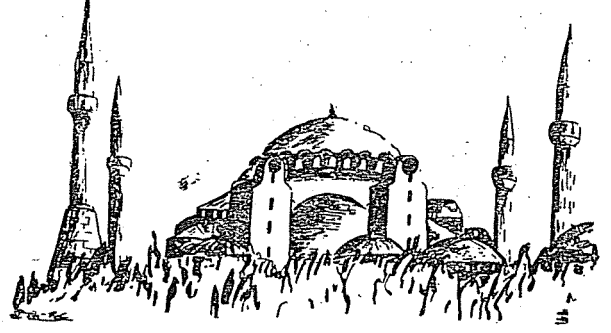
Ey oğul; düzmece târih okuma;
O ki, gerçekte serâpâ ihtâr!
Bir zafer-nâme düzerler meselâ,
Bilemezsin ki nasıl düştü hisar?
Ne fecî manzara: Sancak düşmüş,
Şan, şeref sâhibidir sancakdâr!
Sor: Nedir gaayesi başlangıçta?..
Hangi ummâna götürmüş rüzgâr?
Kurtuluş sâhili besbelliyken,
Neyle izâh edilir böyle firâr?
Brütüs; çok yaşa!.. İdrâk etti,
En büyük rütbeyi sâyende Sezâr!

Bil ki vicdânı sağırdır.. boşuna;
Bin ricâ etse de sayyâda şikâr!
Meskenet çâre değil hâlimize;
Bence kâfi yediğin bunca şamar!

GELDİ GEÇTİ NİCE KAZIP—ŞÖHRET;
MERD OLAN ÇIKTI MI BİR BEKRİ KADAR?

● Dr. Cahid Öney

● BEKRİ MUSTAFA'NIN İMAMLİĞİ

Ramazâniye

● HALİL CAN

amerî ayların dokuzuncusu olan Ramazan-ı Şerifi idrak ettik. Bu yılın bu mübârek ayı bütün mü'minlere hayırlı bir çok emsâlinin sıhhat, saadet ve refah ile idraki nasip olsun.

İslâmî ayların, müslüman türk milleti indindeki kıymetleri o kadar derindir ki, bu kanaatımızı isbat eden, bilhassa Divan Edebiyatı mahsülleri, millî mefâhirimizden olan kütüphanelerimizi

doldurmaktadır.

Bu ayların en mühimi Rabîü'l-evveldir. On-
dan sonra- üzerinde en çok durulan ve hak-
kında yazı ve kaside yazılan ay, Ramazan-ı Şerif-
dir. Bu ay: «mâh-ı rûze», «onbir ayın bir sultanı»,
«mâh-ı gufran», ve daha pek çok çeşitli isimlerle
lûgat kitaplarında yer almıştır. Enderunlu Vâsîf'in:

Sad şükr gelen mâh-ı şerif-i Ramazan'dır.
Hakkın niam-ı rahmeti mebzul-i cihandır.
Ağıldı yine masra-ı dervâze-i gufran
Hakdan taleb-i ma'rifete vakt-i zemandır.
Bir nimet-i hakdır ki vürüd eyledi rûze
Tahtinde hezaran kerem ü lutf nihandır.
Bârân-ı sirışk ile dökülse n'ola isyan
Berk-i güneş-i ma'siyete vakt-i hazandır.
ramazaniyesi, divan şiirinin en mütene sahi-
felerini süsler. Kur'an-ı Kerim'in ramazan-ı şerif'-
de nazil oluşu da bu ayın kudsiyetine vesiledir.

Divan şiirinde Ramazan-ı şerif hakkında yazıl-